

Kosova'da yapılması planlanan Kosova e Re Termik Santrali İhale Sürecine İlişkin

Bilgi Notu

28.12.2009

GİRİŞ:

Kosova'da enerji açığını kapatmak için termik santral ve hidro santral kurma projeleri mevcuttur. Hükümetin önceliği termik santraldedir. Ancak 2000 MGW'lık termik santral için 2006 yılında belirlenen kısa listeye kalan 4 firmadan ikisinin ihaleden çekilmesi üzerine sürecin / ihalenin yenilenmesi kararlaştırılmıştır. Buna paralel olarak ayrıca diğer enerji projeleri de takip edilmektedir.

İLGİLİLER İHALESİ VE BİLGİLENDİRME KONFERANSI

Sibovc'ta Linyit Madenlerinin kullanımı ve enerji tedariki kapasitelerinin geliştirilmesi konulu İLGİLİLER İHALESİ 18.12.2009 tarihinde açılmıştır. İlgili firmaların 29 Ocak 2010 tarihine kadar ÖN YETERLİLİK İÇİN başvuruları gerekmektedir.

İlgili firmalar için ayrıca 20 - 21 Ocak 2010 tarihlerinde BİLGİLENDİRME KONFERANSI düzenlenecektir.

PROJENİN KAPSAMI:

Linyit madeninden enerji üretme projesi kapsamında yürütülen çalışmalar sonucu açılacak ihalenin kapsamında

1. Yeni Termik Santral inşaatı: 500 MW kapasiteli (+ 500 MW geliştirme imkanına sahip) Kosova e Re Termik Santralinin inşaatı
2. Sibovc linyit sahasının geliştirilmesi: Mevcut termik santrallere linyit temini ve kurulacak yeni termik santrale linyit temini (biçilen ömür: 40 yıl)
3. Kosova B Termik Santraline özel teşebbüsün iştirakı.

NOT: Kosova'da enerji üretimi kompleks bir yapıya sahip olduğu için, kamuoyuna yeni bir termik santralin inşaatı olarak yansıya proje yeni santralin inşaatını, linyit yataklarının açılması ve işletimini ve mevcut termik santrallere özel teşebbüsün iştirakını öngörmektedir. Kosova hükümeti ayrıca ilgili projede devletin pay sahipliğini koruyacağı bildirilmektedir.

PROJE HAKKINDA TEMEL VERİLER:

- Kosova A termik santrali MW/h için ortalama 1.7 ton linyit tüketmektedir.
- Kosova B termik santrali MW/h için ortalama 1.4 ton linyit tüketmektedir.
- Kosova e Re santralinin MW/h için ortalama 1.1 ton linyit tüketmesi beklenmektedir.
- Sibovc sahası linyit kapasitesi 990 milyon / ton olarak hesaplanmaktadır.
- Tam kapasiteli çalışması halinde 40 yıllık linyit rezervi bulunmaktadır.
- Maden yataklarının çapı 19.7 km²'dir.
- Kosova hükümeti belli bir yüzdelikle sahipliğini koruyacaktır.
- Kosova B termik santralinin özelleştirilmesi planlanmaktadır.
- Kosova A termik santralinin kapatılması planlanmaktadır.
- Mevcut santrallerin rehabilitasyona ihtiyacı vardır.
- İhaleye yerli ve yabancı, Kosova'da kurulu veya kurulu olmayan yeterlilik sahibi tüm şirketler katılabilecektir.
- Kısa liste için toplam 6 firmadan oluşan bir seçme yapılacaktır.
- 2006 yılından kısa listeye kalan ve ihaleden çekilmeyen 2 firmanın başvurusu halinde otomatik olarak kısa listeye alınması öngörülmektedir.

- İhaleyle ilgili bilgilere www.lignitepower.com web sitesinden ulaşılabilir.

PROJENİN GEÇMİŞİ

Kosova e Re Termik Santral Projesi 2000 MW kapasiteli büyük bir proje olarak gündeme gelmiş ve 2006 yılında yapılan ön elemeler sonucu 4 firma kısa listeye kalmıştır. Ancak sürecin ilerlememesi nedeniyle firmalardan ikisi çekilmiş ve ihalenin daha düşük kapasiteli olarak yeniden açılması karara bağlanmıştır. İhalede kalan iki firmanın başvurması durumunda ön elemeye tabi tutulmadan otomatik olarak kısa listeye kalması karara bağlanmıştır. 2006 yılında kısa listeye kalan firmalar şunlardır:

1. RWE - AG (Alman) (ihaleden çekilmiştir)
2. EnBW – WGI ortaklığı – (ihaleden çekilmiştir)
3. ENEL – SENCAP ortaklığı (İtalya ve Yunanistan)
4. CEZ – AES ortaklığı (Çek ve ABD)

ALTERNATİF PROJELER

Alternatif enerji projeleri şunlardır:

1. Zhur Hidro Santrali / Toplam kapasite 300 MW
2. 16 adet Küçük Hidro Santral / Kapasite 63 MW

Zhur Hidro Santrali öncelikli projedir. Ancak inşaat süreci karmaşık bir yapıya sahip olmasından dolayı ağır ilerlemektedir. Çevresel etkileri nedeniyle Kosova hükümetinin Arnavutluk ile de müzakere etmesini gerektirmektedir. Bu yüzden Ekonomi ve Finans Bakanlığı Bünyesindeki PPP Dairesi diğer alternatifleri de gündemde tutmaktadır. Küçük HES'lerin öne çıkması ihtimal dahilindedir.

SONUÇ:

Kosova'nın bariz bir biçimde görülen enerji açığı bulunmaktadır. Enerji yatırımları konusu uzun zamanda gündemde olmasına rağmen hükümet kararlı bir ilerleme sergileyememiştir. Bir yandan proje öncelikleri ve kapasiteleri hakkında değişiklikler meydana gelmiş, öte yandan yap-işlet-devret modeline imkan veren (Public-Private Partnership-PPP Yasası) mevzuat geç çıkarılmıştır.

Bahse konu projelerin art arda uygulamaya geçirilmesi beklenmektedir. PPP Dairesinin 2010 başlarında proje öncelikleri listesini yayınlaması öngörülmektedir.

Kosova'da yapılacak bahse konu enerji yatırımlarına Türk firmalarının katılıp pay sahibi olması hem mümkündür hem de önem arz etmektedir.